Společné vzdělávání o článku 12

snadné čtení

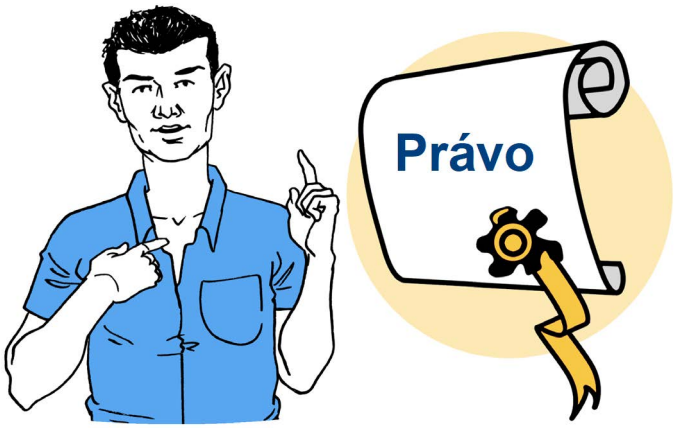
Milí čtenáři,
jsme partneři z 8 různých organizací, z Česka, Slovenska, Velké Británie, Lotyšska, Litvy a Španělska.

Pracujeme společně na projektu IDEA 12, který pojednává o článku 12 Úmluvy o právech osob se zdravotním postižením.

Tento článek říká, že podle zákona má každý člověk stejná práva.

To znamená, že každý má právo dělat vlastní rozhodnutí a konat.

Lide ze všech 8 organizací přinesou vlastní zkušenosti tím, že mají postižení, zatím co ostatní mají zkušenosti jiného druhu důležité pro projekt.

1. Úvod

1.1 K čemu tento dokument slouží

Mnoha lidem v Evropě se pořád upírá právo dělat vlastní rozhodnutí a konat.

Místo toho dělají za ně rozhodnutí druzí. Někdy to jsou právníci , jindy sociální pracovníci nebo členové rodiny. Tomu se říká náhradní rozhodování.

Často lidé neznají Úmluvu o právech osob se zdravotním postižením a podporovaném rozhodování.

Podporované rozhodování znamená, že člověk dostanete podporu, aby mohl udělat svoje vlastní rozhodnutí.

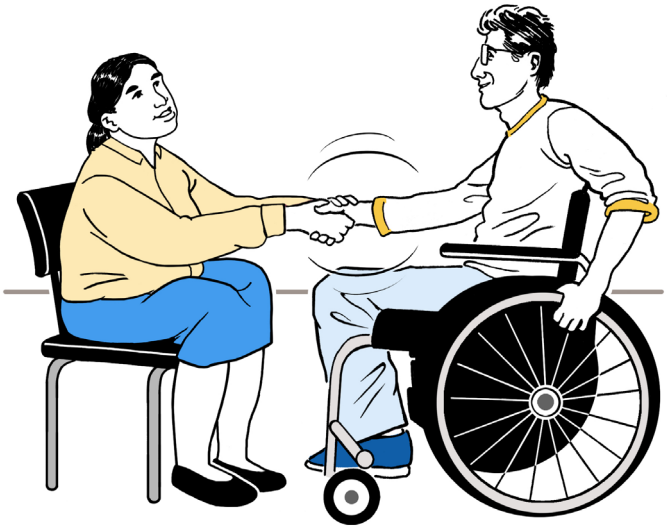

Tento projekt chce naučit lidi, jak toto změnit.

1.2 IDEA 12 a začlenění do společnosti

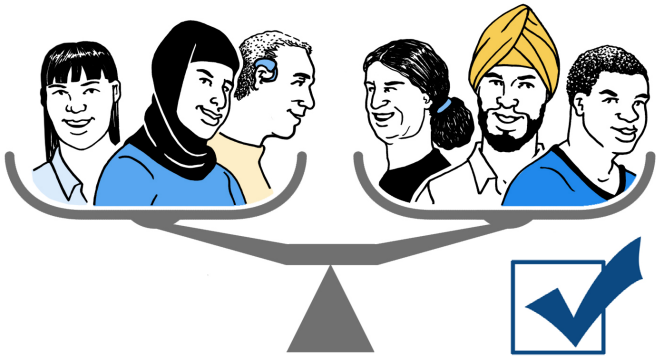
Projekt zapojí lidi s postižením a s jejich zkušeností s náhradním a podporovaným rozhodováním jako lektory i jako účastníky.

Projekt svým přístupem ukazuje, že lidé s postižením jsou rovnocennými partnery. Mají velký na postoje lidí a ovlivňují, co si lidé myslí.

Naučí se více o svých právech a jak za jejich naplnění bojovat.

V průběhu projektu budou účastníci mít stejné role a budou stejně placeni bez ohledu na to, jestli mají nebo nemají postižení.

1.3 Obsah dokumentu

Tento dokument vysvětluje, co je napsáno v článku 12 Úmluvy a jak může přispět, aby lidé se zdravotním postižením byli začleněni do společnosti kolem nich.

Dokument taky popisuje, co je cílem školení, která v průběhu projektu proběhnou.

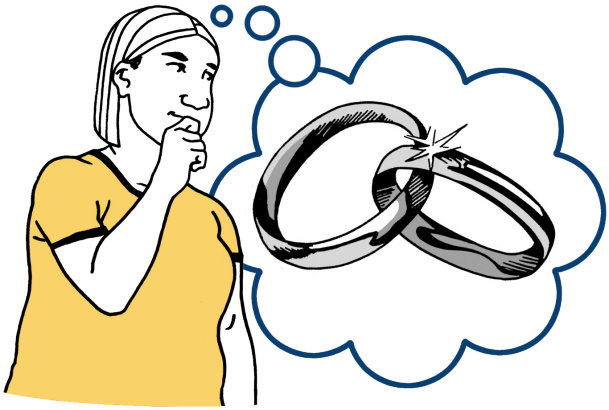

Dokument taky popisuje důležitá témata, která jsou obsažena v Článku 12.

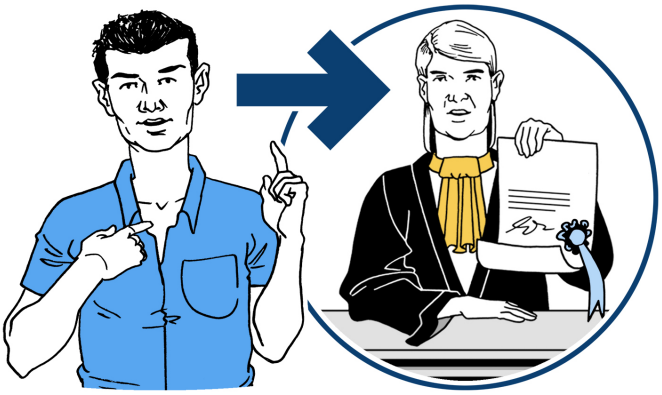
2. Podporované rozhodovaní a svéprávnost

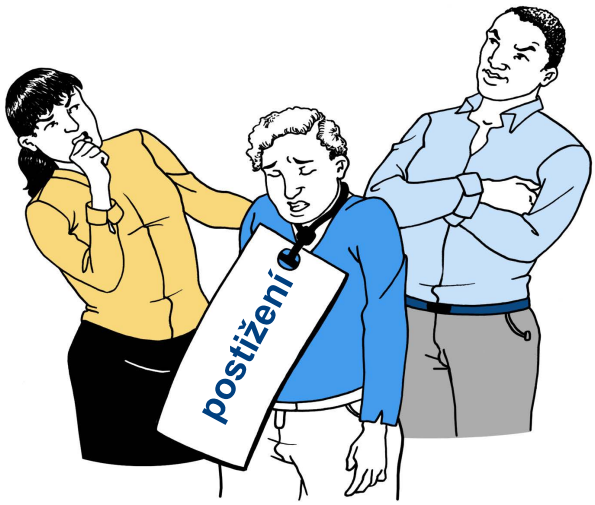
Každý den děláme malá i větší rozhodnutí.

Některá naše rozhodnutí mají pravidla napsaná v zákoně. Např. rozhodnutí o sňatku nebo uzavření smlouvy.

Ne všechna rozhodnutí musí být podle pravidel napsaných v zákoně. Jestli ale děláme něco, co upravuje zákon pravidly, musíme před tím udělat rozhodnutí, co chceme udělat.

Pořád si hodně lidí myslí, že lidé se znevýhodněním nejsou schopni dělat vlastní rozhodnutí a konat podle nich.

Místo toho za ně rozhoduje opatrovník. Ten se rozhodne, co je nejlepší pro člověka s postižením. Tomu se říká náhradní rozhodování.

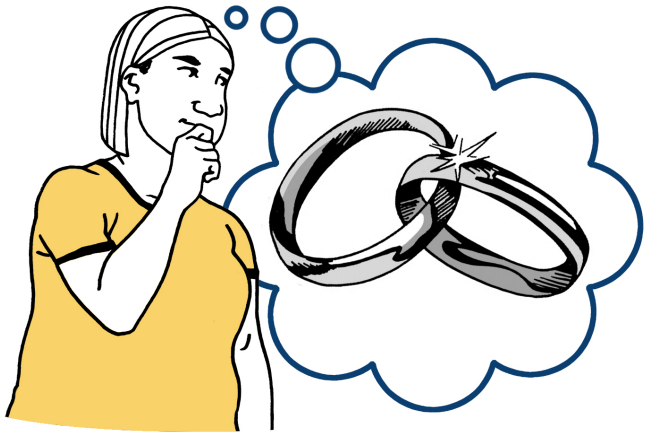
To často znamená, že člověk s postižením ztratí svojí schopnost dělat rozhodnutí o svém životě.

Někdy opatrovník rozhodne za člověka s postižením a on se pak nemůže vzdělávat, nemůže mít děti, nemá dobrou lékařskou péči nebo nemá kolem sebe lidi, se kterými si rozumí.

Často bývají lidé s postižením oběťmi zneužívání, protože za ně rozhoduje někdo jiný.

Být svéprávný znamená, že člověk je schopný dělat vlastní rozhodnutí ve chvíli, kdy vstupuje, mění nebo ukončuje vztahy, které upravuje zákon, například vztahy s jinými lidmi, sňatek nebo rodičovství.

Je rozdíl mezi psychickými, duševními schopnostmi a svéprávností. Důležité je, jestli člověk s postižením má schopnost dělat vlastní rozhodnutí.

Duševní schopnost nemůže být důvodem zpochybnění svéprávnosti.

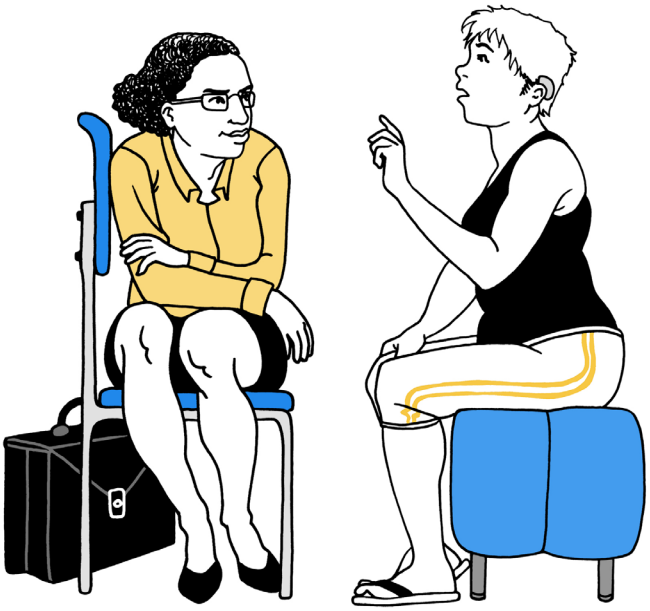

Za člověka s postižením nikdo nesmí rozhodovat. Může se rozhodnout sám a když k tomu potřebuje podporu, má na ní nárok. Na podporované rozhodování a podporu při rozhodování má teď každý člověk s postižením právo se zákona.

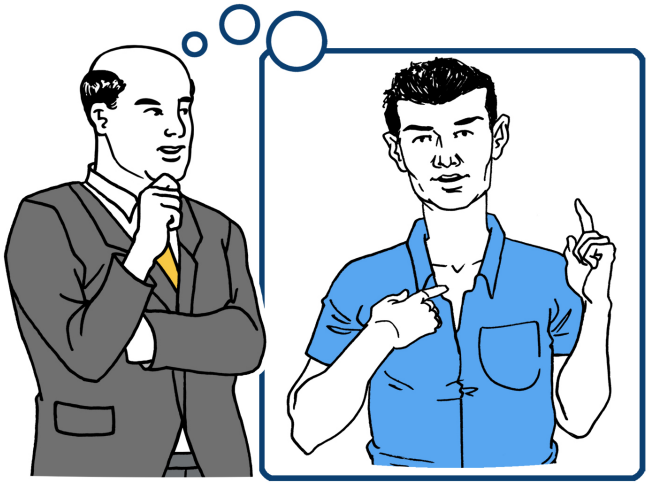

To znamená, že člověk s postižením má právo na takovou podporu při rozhodování jakou potřebuje, aby byl schopný se rozhodnout a aby chráněný před ovlivňováním a zneužitím.

Ten kdo člověku s postižením podporu poskytuje musí brát vážně jeho práva, vůli a výběr. Podpora musí být dostupná pro každého.

Jestli rozhodnutí přece jenom musí být uděláno za člověka s postižením, nesmí být uděláno pouze v jeho nejlepším zájmu, hlavně na základě co nejlepšího porozumění jeho vůle a výběru.

Každý člověk potřebuje a dostává jinou podporu. Podporu má poskytovat někdo, komu člověk s postižením důvěřuje, vrstevníci a lidé se stejnou zkušeností. Je dobré zapojit lidi, kteří umí komunikovat s člověkem s postižením v případě, že člověk potřebuje podporu v komunikaci. Člověk s postižením se může rozhodnout, že nechce žádnou podporu.

Člověku s postižením někdy vyhovuje, když se o tom, co se bude dít v budoucnosti, mluví společně předem. Umět společně plánovat je důležitá forma podpory.

Podporované rozhodovanie tiež znamená, že miesta ako banky vám musia dať informácie tak, aby ste im rozumeli, aby ste si napríklad mohli otvoriť účet v banke.

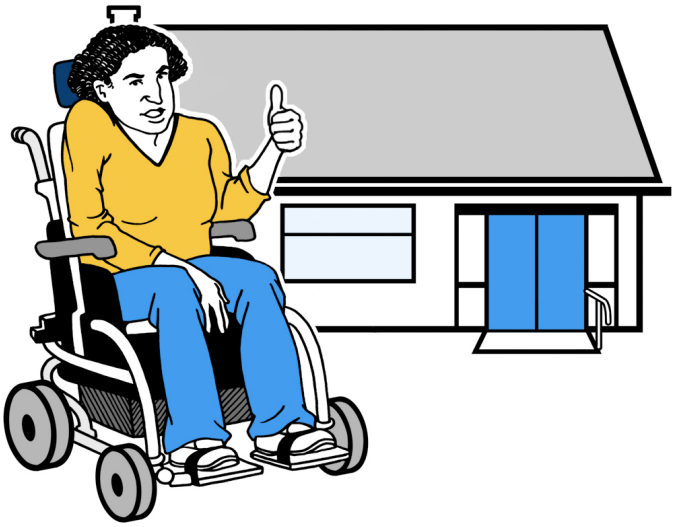
3. Prečo je článok 12 dôležitý pre sociálne začlenenie a na boj proti diskriminácii ľudí so znevýhodnením

Mať spôsobilosť na právne úkony znamená, že môžete svoje práva uplatniť ako človek.Je to dôležité pre nezávislý život a začlenenie do komunity.

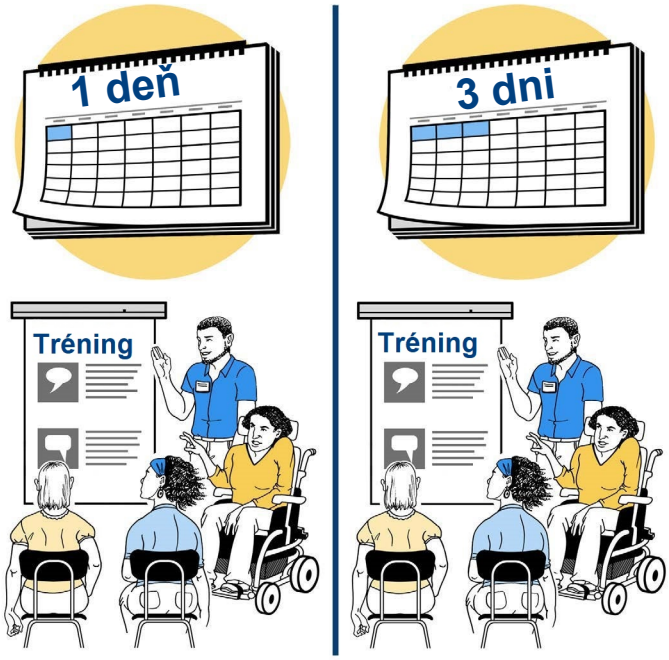

Ale každá podpora, ktorú máte dostupné služby, možnosť vybrať si, kde chcete žiť a podobne, všetko vám pomáha vyskúšať si právnu spôsobilosť.

Podporované rozhodovanie vám umožní získať sebaúctu a nezávislosť, zdravší, lepší život a odolnosť voči možnému zneužitiu.

4. Vzdelávacie ciele tréningu

Tréning je rozdelený na 1 dňové a 3 dňové stretnutie.

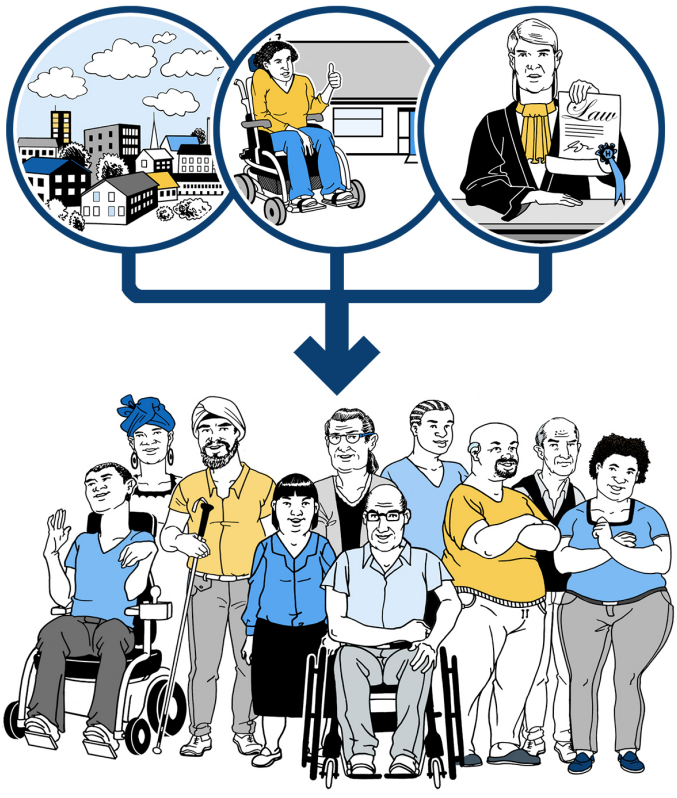

Spoločný tréning znamená, že účastníci budú ľudia s rôznym postihnutím, členovia rodiny, úradníci, verejnosť.

Jednodňový tréning

Jednodňový tréning je pre veľkú skupinu ľudí z rôzneho prostredia.

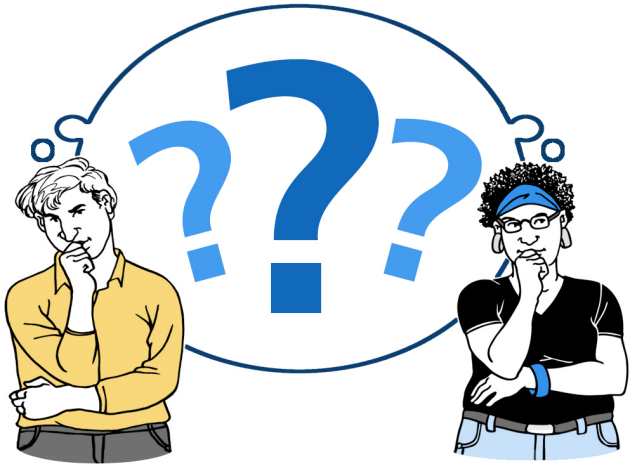

Tréning je zameraný na článok 12 a ako to ovplyvňuje ľudí s postihnutím. Týka sa ich života, života v komunite a nezávislosti v živote a prístupu k právu.

Trojdňový tréning

Trojdňový tréning je pre malé skupiny vrátane ľudí s postihnutím a ich podporu.

Tento tréning je viac praktický. Je tam aj časť,ako sa podieľať na vlastných rozhodnutiach a ako podporovať iných, keď robia rozhodnutia.

Hlavné oblasti

Obidva typy tréningu obsahujú nasledujúce oblasti v rozdielnych úrovniach podrobností:

- **Aby článok 12 v Európe fungoval**

- **Aby článok 12 fungoval v krajinách 8 organizácií, zapojili sa do projektu IDEA 12**

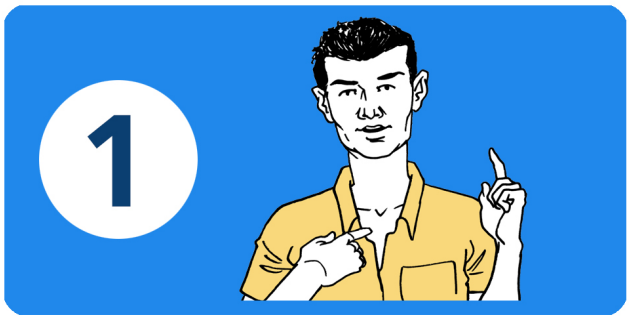
- **Čo môže článok 12 priniesť do života ľudí so znevýhodnením?**
  Nezávislosť, začlenenie do komunity, zastsavenie zneužívania

- **Prechod od náhradného rozhodovania k podporovanému rozhodovaniu**
  Ako porozumieť rozdielom medzi právnou spôsobilosťou a mentálnou spôsobilosťou ovplyvňuje túto zmenu.

- **Podpora pri rozhodovaní,** proces poskytovania podpory

- **Rozdielne stupne podpory v rozhodovaní**
  Táto časť sa venuje tomu, aká podpora je potrebná pre ľudí, ktorí môžu robiť svoje rozhodnutia nezávisle, aká pre tých, ktorí potrebujú podporu v rozhodovaní a ako u tých, ktorí potrebujú podporu v porozumení ich vôle a výberu.

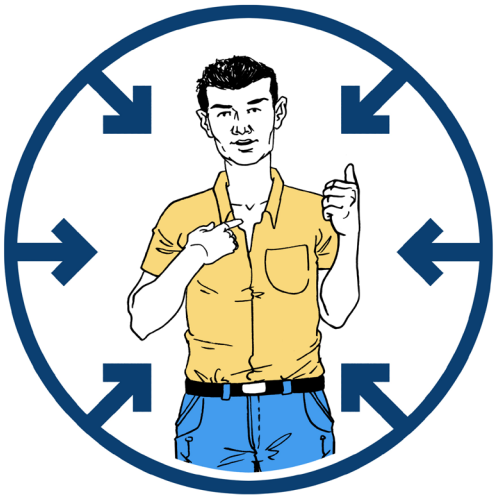
- **Kto môže robiť podporované rozhodovanie**
  Platení a neplatení profesionáli a prirodzená podpora napr. rodič

- **Proces rozhodovania (len v 3 dňovom tréningu)**
  7 krokov podpory k rozhodovaniu

- **Formy podpory**
  Rôzne formy podpory vrátane osobnej podpory, podpory od rovesníkov, podpore komunikácie

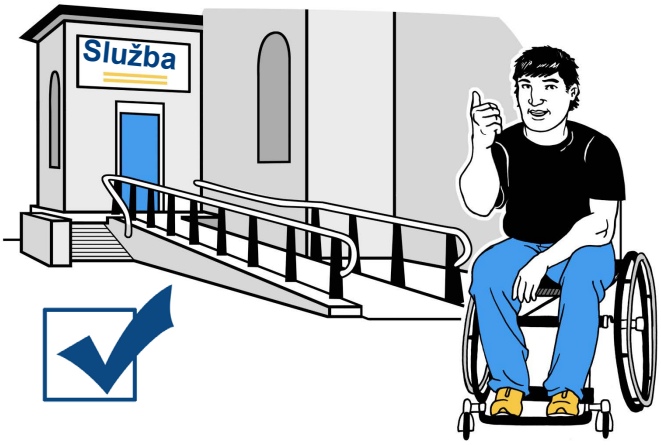

- **Kľúčové nástroje pre podporované rozhodovanie**
  (iba v trojdňovom tréningu)
  Kruh vzťahov a kruh podpory, individuálne rozhodovanie, karta komunikácia, vhodná podpora, na človeka zamerané plánovanie

- **4 dôležité prvky v podporovanom rozhodovaní**
  Právo vybrať si, záväzok štátu podporovať vás, chrániť vás a vytvoriť pre vás primerané bývanie.

- **Primerané úpravy**
  Služby, ktoré sú dostupné pre ľudí s postihnutím

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Tento dokument vo formáte
ľahkého čítania pripravil CHANGE
www.changepeople.org